

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVI. Ч. 5. Джерзі Ситі, Н. Дж., субота, 8-го січня 1938.

No. 5. Jersey City, N. J., Saturday, January 8, 1938. VOL. XLVI

ТРИ ЦЕНТИ — У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода“: Bergen 4-0237. — Тел. У. Н. Соколу: Bergen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

НОВИЙ НЕДОБІР У ДЕРЖАВНОМУ СКАРБІ

ВАШИНГТОН. — Хоч кілька місяців тому загально сподівалися, що державний бюджет, себто приходи і розходи, буде зрівноважений, то у своєму звіті про фінансове положення краю президент Рузвельт заявив, що на черговий рік буде знов поперх біліон доларів недобору. Непередбачені видатки пішли на розбудову військової флотії і на нові підтримки безробітних. Президент у звіті рівночасно заявив, що коли цього вимагатиме потреба, то уряд ці видатки ще збільшить. Залежатиме це від того, чи міжнародне положення успокоїться та чи теперішнє безробіття змаліє. Коли міжнародне положення не успокоїлось, то видатки на зброєння мусять піднятися; а коли безробіття не змаліє, тільки буде рости, то видатки на поміч безробітним також буде зростати.

СКІЛЬКИ ЛЮДЕЙ УТРАТИЛИ ПРАЦЮ.

ВАШИНГТОН. — Американська Федерация Праці подала до відома, що внаслідок останнього промислового застою втратили працю поперх півтора мільона промислових робітників. Але що біля пів мільона знайшли працю в інших галузях, то на чисто втратили працю один мільон робітників. Проте число зайнятих робітників іще є 360,000 більше цього року, ніж попереднього. Також більш їх заплати. Пересічно за 1937 рік заплати зросли на 6 центів від години. Але зате зросли ціни на продукти, отже ця підвишка фактично знівельовалася.

І ГУБЕРНАТОР ЛІМЕН Є ЗА СПІВПРАЦЮ.

ОЛБАНІ. — Губернатор Лімен виголосив до стейтсові легіслатури своє послання, в якому він висказався теж проти дитячої праці, а далі закликав аскураційні компанії, щоб викладали свої резервові капітали в розбудову мешкальних домів.

КОМПАНІЯ „МЕТРОПОЛИТЕН ІНШУРЕНС" ГОТОВА ВЛОЖИТИ СТО МІЛІОНІВ.

НЬО-ЙОРК. — У відповідь на послання губернатора Лімена заряд однієї з найбільших американських аскураційних компаній, „Метрополитен Іншуренс Ко“, заявив, що він готов вложити сто мільонів доларів у будівлі дешевих мешкальних домів у формі перших іпотек (моргеджів).

ЗАКІНЧИВСЯ СТРАЙК В АВТОМАТАХ.

НЬО-ЙОРК. — П'ять-місячний страйк в автоматах ресторанів Горні і Гардара остаточно закінчився. Страйкарі приніли старі умови праці, а заряд автоматів зобов'язався випродувати шістьох місяців їх усіх без пенії за страйк. Притім заряд зазначив, що вразі неприйняття робітників з приводу браку праці вони не матиме права вважати це причиною до чергового страйку. Страйк цей деколи прибирав натовпні форми, так, що поліція арештувала вчасі його поперх 1,100 пікетників. В останніх місяцях публіка знов почала навідуватися ці ресторани, не звертаючи уваги на страйкарів. Таке побоження змусило страйкарів прийняти старі умови з певною змінкою для себе.

КОВПЕНД ПОДАЄ ПОПРАВКИ ДО ЗАКОНУ ВАГНЕРА.

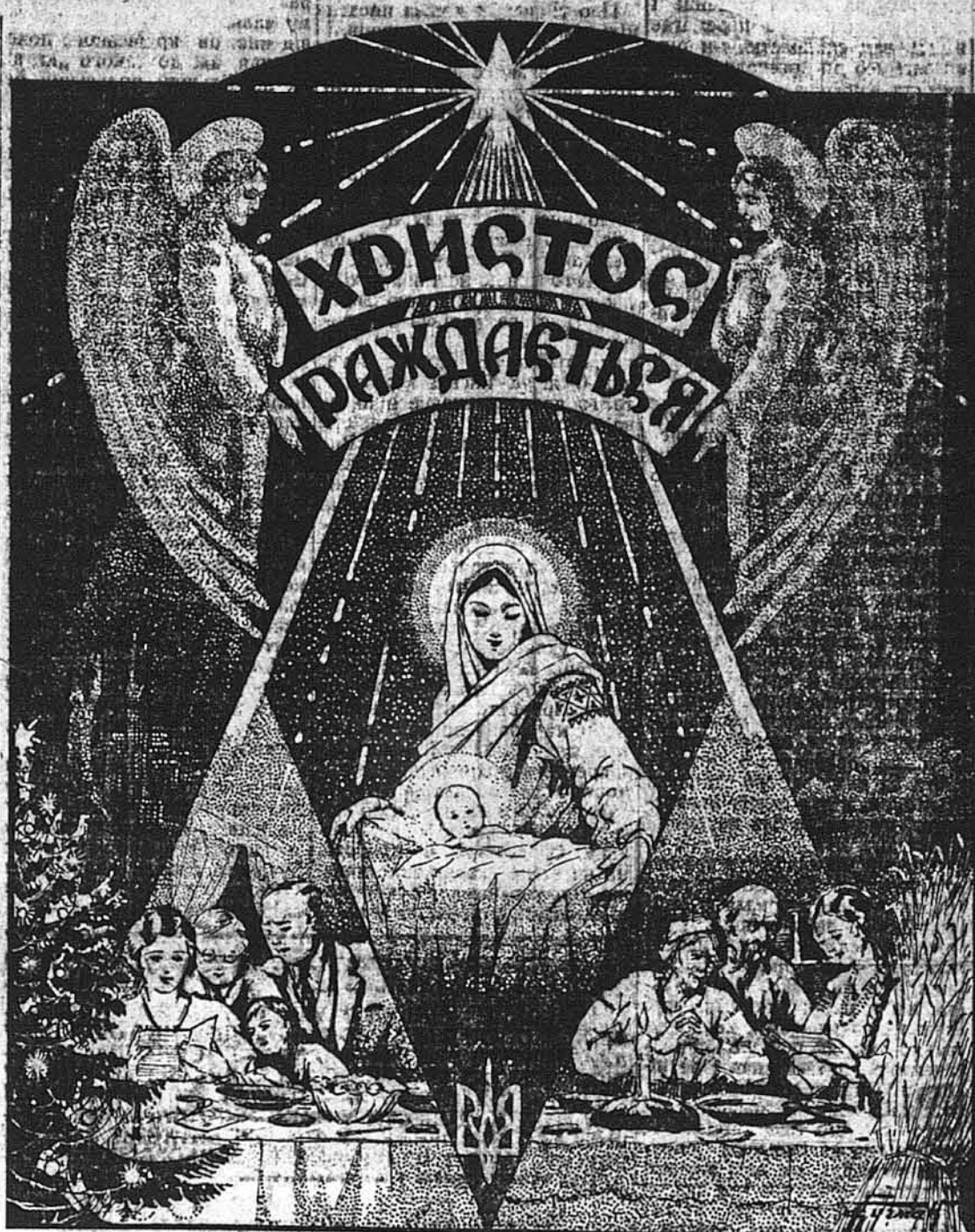
ВАШИНГТОН. — Сенатор Ковпенд оголосив проект поправок до закону Вагнера, який він хотів би перевести в конгрес. Ці поправки зазначились у тому, що всі робітничі юні були заінкорпоровані й поносили відповідальність за зломання зобов'язання в такій самій мірі, як працедавці; провідники юні мусять бути американськими громадянами; справ зломання зобов'язань на рідчав би „комітет взаємин праці“, тільки звичайний суд.

СУДДЯ СОДЕРЛЕНД ЗРЕЗИГУВАВ.

ВАШИНГТОН. — Член Найвищого Суду, суддя Содерленд, вніс на руки президента резигнацію, опираючи її на закон, який перейшов минулого року, а який передбачає, що кожний член Найвищого Суду має право зрезигнувати по 75 році життя.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ЗАКИД „ШРУБУВАННЯ" ЦІН.

НЬО-ЙОРК. — Американський інститут сталі і заліза прилюдно заявив, що закид аскульпника федерального прокуратора Джексона, немовби то великі компанії, користаючи з свого майже монопольного становища, „шрубували“ ціни на свої продукти й через те обмежували консумцію тих продуктів, а кінці тим викликували безробіття, є неоправданий. На основі статистичних даних інститут виявив, що в той час, коли ціни на працю в сталевому промислі зросли на 31%, то на продукти зросли тільки на 21%.

РІДНА ШКОЛА

не надіслала цього року до американських українців різдвяного поклону з наданням допомоги дітям, дорогий народний установа. Та з надісланої телеграми можна догадатися, чому так сталося. Старокрайова преса доносить раз-у-раз про те, що поведена „Рідною Школою“ плебісцитова акція за українську мову навчання в народних школах по українських селах під Польщею стрінулася з великим опором усього польського суспільства і польської влади. Акцію ту названо „революційною“ і „протидержавною“. І тому будуть там тепер цілком певно роблені перешкоди у переведенні коляди на „Рідну Школу“. Можна навіть припустити, що така коляда на „Рідну Школу“ буде взагалі заборонена. А як ні, то певно тигнутимуть колядників перед суд за ту коляду як за якусь „протипольську демонстрацію“, звернену проти польської держави, а може навіть і конфіскуватимуть зібрані підчас коляди гроші.

Ось ці обставини наказують українцям в Америці виконати цього року свій традиційний обов'язок супроти „Рідної Школи“ ще совісніше, ніж це було минулими роками. Зібрані жертви треба слати до краю на таку адресу:

„BOVEDNANYE“

P. O. Box 122. Church Street Annex, New York, N. Y.

Степан Мусійчук.

РІЗДВО В УКРАЇНІ

На столі свічка, страви немає.

Хазяйка сумну думу думає...

Стара бабуся в холоді живе,

Мороз їй вікнах недолію пише,

Обдери діти, біди вчуєтє,

Ждуть, коли хліба принесе тато.

„Засвіти свічку“, каже бабуся:

Нині Святий Вечір! Христос родився!

Чуєш? Вже дзвонять десь зноза хати,

Зараз тут прийдуть колядувати!”

Тихо, матусю, старенька моя!

То не дзвіночок, це дзвонить зброя.

В нас поза ухом сторож тут ходить,

По наших вікнах очима водить!”

„Скажіть, бабуся“, озвались діти:

Чого це свічку треба світити?

Хто оце прийде колядувати?

Мила бабуся, просим сказати!”

„Тихо, маленькі! Щоб не почули!”

За це рік тому й тата замкнули!”

„Скажіть, бабуся“, влучили шептала:

„За що татуся, чам геть забрали?”

Мовчки матуся свічку світла,

Тихо бабуся заговорила:

Про Христа Бога оповідала

І „Бог предвечний“ ледви шептала...

Не докінчила, риннули двері...

Свічку згасили три комісари,

Свічку згасили, віру стоптали,

Родження Христа вони злякалися.

Дітей забрали, закули матір,

Стару лишили в холодній хаті.

Стара бабуся тихо шептала,

Закостеніла руку підняла,

Своє прощання їй їм додала:

„Ваша пам'ять не їм додала:

Христос родився, знайте вчуєтє!

Не бітєсь, миді, із ним страждати!

Христос родився! Святий Вечір нині!

Настане радість в нас, в Україні!”

ЗАПОВІДАЮТЬ НОВУ „ЧИСТКУ" КОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДІ

МОСКВА. — Советські газети пишуть раз-у-раз про те, що серед молоді, що є в комуністичній ріді, є повно „ворогів народу“ і „контрреволюціонерів“ та „фашистів“. За те обвинувачують газети провід Комсомолу. Це, на їх думку, він винен, що молоді не є перенята комуністичним духом. Ось ті закиди, як того можна легко догадатися, є заповіддю, що зачнеться нова „чистка“ Комсомолу. А це означає: нові розстріли.

„НЕ КУПУВАТИ В ЖИДІВ“

ЛЬВІВ. — Такі написи, витисані трубними буквами, виділи на летиючій, що їх розкидувано по вулицях Львова 15-го грудня м. р. Розкидали їх польські студенти і студентки, які ходили вулицями парами.

ЧЕРПАТИ ЖИВУЧІ СИЛИ В ШЕВЧЕНКА

ВАРШАВА. — Дня 7. грудня м. р. виголосив д-р Дмитро Донцов відчит на тему „Де шукати наших традицій“. Відчит відбувся в домішній Української Студентської Громади у Варшаві. Кімната була виповнена вщерть студентською молоддю й старшим громадянством. Прелегент обговорив поодинокі епохи нашої історії і підкреслив, що маємо подвійну традицію: Кочубея, Кониського й Драгоманова, і — Орлика. А потім виказував, що українська нація у своїй боротьбі за визволення має черпати живучі сили в Шевченка, а не в Драгоманова, що годувачи обмані Шевича про братерство народів, вселюдську справедливість і т. п. д-р Донцов казав, що ми не повинні давати себе далі обдурювати фальшивими кличами про вселюдську любов. Ми повинні скинути уже раз рожеві окуляри, а вдихатися у людей чини, яких у нашій історії дуже багато. А в першу чергу черпати сили в такої міної й мужньої людини, якою був Шевченко.

ВИЙДЕ „ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ“

ЛЬВІВ. — Видавництво „Новий Час“, що видає щоденник під цією назвою, а разом і „Історичну Бібліотеку“, видало досі такі монументальні твори: Велику Історію України, Історію Українського Війська й Історію Української Культури. А тепер приступило до видання „Всесвітньої Історії“. Цей новий твір буде виданий під редакцією історика д-ра Івана Кринякевича. Матиме 864 сторінки друку і 600 ілюстрацій.

ЧОГО ШУКАЄ ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ.

ПЕРЕМІШЛІ (Галичина). — Польська поліція заявила в філії книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка і в Народнім Базарі в Перемішлі й зажадала, щоб їй видали запас книжок „Наполеон і Україна“, виданої Видавництва Спілкою „Діло“. Поліція заявила, що польська цензура ту книжку сконфіскувала.

„ПЕХОТОМ“ ДО ВАРШАВИ.

ЛЬВІВ. — Польські газети розлискують широко про „гуцула з Вавочного“, що то з великої любови до Польщі зайшов з Гуцульщини пішки — до Варшави. Та виявляється, що це не був ніякий гуцул, а Євген Яців з „Вавочного“ повіт Стрий, заслужений миналого року за ріжні кримінальні вчинки на три роки в'язниці з припиненням. Він то помагає ріжних людей на ріжні суми, обіцяючи, що випросить для них у „президента в Варшаві“ ріжні полекції. Наші люди в „Вавочного“ питаються, чому поліція не арештувала цього обманця, якого польська преса представляє як польського патріота.

З НУЖДИ ПОКИДАЮТЬ РІДНИЙ КРАЙ.

ЛМЦЬК (Волинь). — Українцям не можливо набути шматка землі. Зате масово спроваджують на Волинь польських мазурів. Не лишається мало-земельному українському населенню нічого іншого, як емігрувати. І так діється. Селяни масово кидають ріднувину, що не може їх вижити. Недавно виїхали кораблем „Косцюшко“ понад 500 емігрантів з Волині до Бразилії й Аргентини.

„МІЖНАРОДНІЯ“ ТАЙНА ВІЯСНЮЄТЬСЯ.

МОСКВА. — Хто є пан Робінсон і пані Робінсон, про яких розписується світова преса, а в першу чергу американська, так широко й так багато? Виявляється, що пані Донелл Робінсон є владство Рут Рубенс з Нью-Йорку, а Донелл Робінсон — пан Рубенс. Так виходить з фотографій, які провірено. Обидвоє мали американські паспорти, які набули ошуканим способом. Як відомо, спершу зник пан Робінсон, а потім пропав слід і за його жінкою. Припускають, що вони були комуністами і на большевицькій службі. Та щось їм не повезло й тепер певно обидвоє вже не є між живими.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Co., Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ДАЛІ „НОРМАЛІЗУЮТЬ“

Згідно з тим, що пише польська преса на українських землях під Польщею, наша культурно-освітня установа „Рідна Школа“ стала в її розумінні — революційною і проти-державною. За що?

Існують у Польщі на папері такі державні закони і розпорядки, які дають змогу домогтися у державних школах зміни мови навчання. Використовуючи свій державний апарат, як теж при допомозі різних ошуканчих способів, усунуто українську мову навіть зо шкіл у таких місцевостях, які є наскрізь українські, себто де нема зовсім поляків, або є їх усього кілька осіб. Щоб тому лиху якось зарадити, взялася старокрайова „Рідна Школа“ за переведення шкільного публіцисту в тих українських громадах, де є в державній школі польська мова мовою навчання. І робить вона це при допомозі шкільних декларацій батьків українських дітей, згідно з польським законом з 31. липня 1924 р. і виконним розпорядком до нього з 7. жовтня 1925 р., пристосовуючися ще стисло і до цього розпорядку президента польської держави з 29. листопада 1930 р., який обговорює зміну мови навчання по школах що сім літ. „Рідна Школа“ оголосила ті закони, як і подає самігати від себе, якими накликає українське громадянство, щоб точно придержувалося законів. Що більше. Сама „Рідна Школа“ звизає, щоб нікого не силувати до підпису декларацій, себто нікого з українців, бо очевидно, що про поляків було у тім випадку навіть смішно говорити.

Як жеж тепер те все коментує польська преса? І як поступають у тім випадку польські урядовці, що повинні стояти з уряду на сторожі законів держави?

Отже дійсність є така, що з приводу цього шкільного публіцисту піднято з польського боку величезний гвалт. Хитрий польський закон вимагає, щоб підписи на деклараціях були легалізовані. А легалізувати їх може тільки представник польської влади. І ось тут стрінулася українська законна акція відразу з непоборною перешкодою. Війти по селах відмовляються легалізувати декларації, бо так їм наказала робити вища влада. А старости заявляють при рекурсах зовсім отверто, що не дозволять на легалізацію, бо публіцистова акція за українську мову навчання розбиває — два народи. Не помагають і апеляції до міністерства. І не поможє тут певно й варшавський сойм, де внесено у цій справі інтерпеляцію.

А вся польська преса пише такі зовсім отверто проти акції „Рідної Школи“. Навіть пише провокаційно, бо звизає. Її легальну акцію з акцією підпольною, революційною, щоб тим чином довести до того, щоб влада припинила діяльність „Рідної Школи“, щоб її розвизала. Ось так виглядає „нормалізація“ у найновішій виданні. Як так піде далі, то вона готова зовсім нормально пропасти навіки, щоб уже ніколи не вернулася.

МИ НЕ ДЯКУЄМО ВАМ ЗА ВАШУ ЖЕРТВУ, БО МИ ЗНАЄМО, ШО ВИ СВИДОМІ ЦЬОГО, ШО СКЛАДАЮЧИ ЖЕРТВУ НА НАРОДНІ ПОТРЕБИ, ВИ ТІЛЬКИ СПОВНЯЄТЕ ДІЛОМ ТЕ, ШО ВИСКАЗУЄТЕ СЛОВАМИ, КОЛИ КАЖЕТЕ: ВЛАСНИМИ СИЛАМИ ДО ВЛАСНОЇ ДЕРЖАВИ. МИ ТІЛЬКИ СКЛАДАЄМО ВАМ ШИРИ ПОБАЖАННЯ ВЕСЕЛИХ СВАТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО, ПРИГАДУЮЧИ ВАМ ЗАРАЗОМ І ТУ АДРЕСУ, НА ЯКУ ТРЕБА СЛАТИ ЖЕРТВУ:

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ.

(OBYEDNANYE)

P. O. BOX 122, CHURCH STREET ANNEX
NEW YORK, N. Y.

Різдво в Еспанії

Ще цього року велика частина еспанців провела Різдво в сумних спогадах. Та мимуть грізні дні і зачнуться і дія тії частини Еспанії, що є під комуністичним терором, давнє веселіє життя.

В Еспанії дні перед Різдвом завдяки віковій традиції проходили під знаком гарячого настрою. Різдвяна лютерія, в якій головна виградає щасливцеві чи нещасливцям 15 мільйонів песет — у всіх на устах, на думці та в серцях. Про що лютерію пишуть усі газети, кричать із усіх стін і кіосків величезні, колірні афіші; ворожать ворожки та ясновидці, що називають себе різними іменами. Їхось по 1,000 песет і частини люсів продають у всіх крамницях, тютюнових торговлях і в вуличних кіосках. Купують, багаті й бідні, старці, підлітки, шкільні діти. Кілька тижнів 22-мільйонне населення живе надією, що в останні дні перед Різдвом доведеться еспанцям у настрий близький до божєвілля.

Вночі з 24 на 25 грудня носяться по вулицях з т. зв. „дзям-бомбою“. Це глиняний, теракотовий або бляшаний валець із натягнутою на горішньому отворі шкірою, як на бубні. В цю шкіру вдарають палочками, товчачками, кулаками, а звуки, що виходять із того інструменту: „дзям-бом-ба, дзям-бом-ба“ дали йому назву. Такі „бомби“, менші, дають приятелям у дарунок.

Та вершок еспанських Різдвяних Свят є іжа, а радше обжорство, що в ті святачні дні переходить у культ. Всі еспанці їдять тоді стільки, скільки можуть зїсти.

У крамницях гори шинок, ковбас, паштетів, печеного дробу й іншої птиці, печена дичина. У більших торговлях уже 15-16. грудня прохочуться пантарки, за-решіт-ками, з кокардами, з блискучими металевими дзвіночками на ногах, поважно походячи по вулицях, голуби, не здогадуючися, що кінець їх недалекий. Та-клясична різдвяна еспанська страва це печений индик. Вже кілька днів перед Різдвом сільські пастухи, з виду схожі на оперових акторів, женуть стада величезних, крикливих индиків гаміриливими вулицями великого міста, зупиняючи рух прохожих, автомобілів і трамваїв. Підліці кричать, вимахують білими палочками, кричать, аж захрипли, та безпомічно затихають, коли пастухів здержують покупці, чоловіки, пані вибирають, обмацують, мнуть индиків, що борються ногами та крильми, торгуються, кричать, а юрба цікавих збирається довкола.

Про виставову красу в Еспанії примітивне розуміння. Коли вносити по нагромадженню великої маси товарів, то можна думати, що красу крамничної вистави еспанці уявляють собі лише в кількості, коли вистава закінчена всяким добром. Одна крамниця старається перевищити другу кількістю, хаотично накидаючи на вікном усім крамом. У тісному сусідстві з консервами, вудженними ціла маса всяких сирів.

Всі сирі дуже гострі, за видятком бургоского сира (який дуже поручають еспанські гі-гієністи): цей сир синаво-білий, дірковатий, м'який і вогкий. По запаху і зверхньому

НАША КУЛЬТУРА Й СУСІДСЬКІ „ЗАПОЗИЧЕННЯ“

Не тільки ворожі й байдужі, але навіть прихильні нам чужинці, оцінюючи нас і нашу розвою можливість, в першій, а деколи й однієї мірі підкреслюють нашу чисельність... На десятки мільйонів українських голов, на аморфну масу, на силу, що „покищо“ дрімала в потенції, звикли показувати й ми самі собі й іншим у багатьох, деколи дуже невідповідних ситуаціях, інтуючи стару й нещівну пісеньку, мовляв — „ми не дамо, нас більше тут“. А хоч на наших таки очах „далася“ Етіопія, хоч „дається“ Китай, хоч ми свідомі-того, що в боротьбі за життя однієї і народів найчастіше перемагає якість над кількістю, ми рідко сягаємо до арсеналу наших якісних аргументів, задоволяючися почиттям нашої кількісної переваги. Правда, проти затії міцнішого нічого не вдіє духовна вартість чи культурна вищість нападеного; алеж поки ще в Європі, хочби й на її сході, мають якунебудь вагу культурні й духовні цінності, ми повинні куди частіше сягати до їхнього арсеналу, ніж досі це робили. Література, мистецтво, наука в зустрічі з машинним криком, чи газовою бомбою, це справді жалюгідна картина; але покищо кріс мовчати, а газові бомби не тріскають і нема чого ховатися зо своєю культурою, раз вона є, і то не тільки для власного вжитку, але, так би мовити, й на експорт.

Та свідомість того, що наша сила лежить не тільки в нашій кількості, але й у якості, занадто слабо поширена. Не всі ми ще знаємо, якими культурними скарбами володіємо та як дуже „заборговані“ в нас наші ближчі й далі сусіди. А це нам треба знати. Не на те, щоб когось колотити своєю вищістю, а на те, щоб попросити... не роззявляти з подиву рота на вид рябого пір'яча культури, в нас самих позиченого, чи просто без церемонії взятю.

Старий ми народ і стара наша культура. Народилася вона перед віками, черпала з найчистіших і найміцніших прагдерел, закорінилася в народі глибоко й викоринити її, чи знищити, не легко. Одна тільки наша хіба: що ми цієї культури не знаємо, не відчуваємо так, як цей чоловік з анекдоту, що не знав і не вірив, що він увесь вік говорив прозоро, поки не заснував собі того — що таке „проза“.

А чейже нас ця культура окружає звідусіль, ми нею живемо й дихаємо, нею ми теж так чи інакше обдаровуємо наших ближчих і дальших сусідів. Недавно була в нашій „Куль-

турній Хроніці“ замітка про те, що деякі чужинецькі композитори присвоїли собі деякі наші мелодії. Замітка, так би сказати, між іншими. Один з польських органів підхопив нашу замітку й, висміюючи її так, якби це були речі, висані з пальця й неможливі до негального ствердження, признав нас хворими на „мегаломанію“, тай то ще гостру.

А тимчасом те, про що ми в тій замітці, між іншими, згадали, цеж були дрібниці в порівнянні з тими неспожитими скарбами культури й духовності, що їх нам наші ближчі й далі сусіди завдячують.

Про ті скарби можна писати цілі томи студій і причинків, і вони будуть колись написані. Питання занадто важливе, щоб його знехтувати. Але на цьому місці ми тільки так знехоту тремемося бодай кількох безспірних фактів культурних „запозичень“ наших сусідів у нас.

Поминаючи культурну вищість Держави Володимир Великого і Ярослава Мудрого над тогочасною не тільки східною, але й західною Європою (вистане порівняти тогочасний Київ з Парижем!), не потребуємо теж пригадувати, чи була українська культура, тобто право звичаєве й писане, книжність і письменність для Литви Гедиміновичів. Вистане пригадати, яку перевагу ролю сповняло українське мистецтво, тобто архітектура, різьба, а в першу чергу майлярство в Польщі Ягайлонів. Був чейже час, а тривав він впродовж двох століть, що тільки майлово, виконане „ману ет море рутеніко“ (рукою й звичаєм українським) вважалося мистецтвом і гідним королівського двора, колеґіяти, чи собору. Про цілу низку українських майлово по польських костелах Ягайлової фундації збереглися документарні відомості, збереглися теж знамениті на свій час українські майлово XV. в. в соборах Люблина, Сандомира й Кракова. Чи не є це характеристичне, що тип української Богородиці-Одигітрії, створений україн-

ськими іконописцями, устійнився як тип польської Богородиці? Правда, часом вплив української культури на польську ослаб. Знехотували його впливи німецькі, італійські, а потім французькі; але коли прим. в XVI. в. у Львові архієпископ Соколовський попросив створити латинський цех майлярів для конкуренції з українськими майлярами! Вони були доставляти ікон, портретів та побутових картин для найвибагливішої клієнтелі, до короля Яна Собіського включно, що мав, правда, на своєму дворі майлярів закордонних, але з крайовими тільки українськими. Чи не є це врешті характеристичне, що в польському майлярстві XIX. в. аж роїться від мистців українського походження, аж до такого „кіта“, як найбільший польський баталіст Юлій Косак?

Аналіза польської літератури мови від Словацького до Виспянського виявляє колись, скільки вона завдячує сутю-українському словництву й специфічно українським формам і виразам. Т. зв. „українська школа“ в польській романтичній літературі це хіба теж один з доказів впливу культури українського побуту на польську духовність. Вистане тільки злегка потрастити польськими музичними композиціями, щоб вилетіла з них ціла зграя „сую-українських мелодій“. Недаром то композитор і музичний критик Станіслав Невадомський дорікав польським композиторам за їх рабське відношення до „лірико-церковної нуті рускей“... А мав він на думці не тільки неfortunного Нововейського, що запозичувався в „якогось там“ Воробкевича, але й Карловича, Галля, а навіть Моношка, що свою мелодійність завдячує не так білоруському, як українському підложку.

Напевне буде колись написана книга про те, скільки добра завдячує польська культура нашої, і навпаки, але ми можемо бути спокійні з майбутнього балансу запозичень. Сяждо випаде на нашу безспірну користь.

ЧЕРЕЗ „СВОБОДУ“ ДО СВОБОДИ!

ЧАСОПИС — ЦЕ НЕ ПАПІР. І НЕ НАЗВА. НАВІТЬ — НЕ ДРУКОВАНИЙ В НІМ СЛОВА. ЦЕ ІДЕЯ. ЦЕ ТОЙ ЖИВИЙ ДУХ, ЩО ТІЛО РЕВЕ ДО БОЮ ЗА — ПОСТУП, ШАСТЯ, ВОЛЮ. ОСЬ ТАК РОЗУМІЄ СВОЄ ЗАВДАННЯ „СВОБОДА“. І ВІРІТЬ, ЩО СТОПІТ НА СТОРОЖІ ТОЇ ВЕЛИКОЇ ІДЕЇ, ЯКА МУСИТЬ ДОВЕСТИ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД ДО УКРАЇНСЬКОГО ВИФЛЕЄМУ. У ТІЙ ВІРІ ВИТАЄМО УСІХ НАШИХ ЧИТАЧІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ З ЦЬОГОРІЧНИМ РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І БАЖАЄМО ІМ

ВЕСЕЛИХ СВАТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

РЕДАКЦІЯ „СВОБОДИ“.

вигляді подібний до нього сир вільялон. Ляманський сир, який заїдав на своїх мандрівках по Кастилії Дон Кіхот, не кожний може понохати... Сир цей держав в оливі кілька тижнів і шойно тоді він зовсім задовольняє еспанських смакунів. Дуже смачні є копчені сирі, а з них найдорожчий „качіо-кавальє“.

У цукорнях — справжні архитворні мистецтва із цукру, чоколяди, горіхів, кандинзованих овочів. Нпр. арена, на якій чоколядові бики намагаються пробити рогами цукрових і марципанових матадорів і тореадорів, Авіля (столиця провинції тої самої назви, в ній старинні різьби) з вежами, церквами, старими домами та сніжними горами на овиді. Лови фісташкового (маса з горіхів фісташкового дерева) лицарів на диків, селівська ажурова жральда (вежа з дзвонами) з рожевого й опалевого кришталю цукру. І для гумору призначили якусь частину на виставах: занята фарбуванням бров марципанова дівчинка забула про индиків, до якої вже забрався великий чоколядовий кіт... Або — золо-

тисто-червоний листар подає коминареві грошевий лист (із цукру) із печаткою Ганаїни... Марципанова відданиця кидася очима із сніжного ледоватого цукру на кавового коліру юшана, який присягається їй, прихиливши цукрову руку до камизолюшки з горіхової маси... Еспанці — ласуни. Кожне еспанське місто, кожна округа має свої спеціальні тасоці. Алькала-Генарес, місто славе колись своїм університетом, де народився славний письменник Сервантес, славний те-пер хіба цукрованими мигдалами, облитими чоколядою, що має великий збунт. Сарагоса, Кадікс гордяться ріжними родами нугату, „турона-ми“. Е турони високі й стопу, а в розрізі мають багату гаму тонів, починаючи від рожевого (що походить від конфітур із рожі), а кінчаючи на зеленім (що походить від фісташів), „Алаґ“ — м'які медяники, спеціальність Гренади, „альфахорес“ запашні медові торти, спеціальність Малаґи, або „борачі“ — гу-сто напоєні лікером бабки, гордість Гвадалахари.

До звичайних цукорничих приман у передріздвяні дні долучуються ще купи кандинзованих овочів, марципанових, чоколядових звірів, горіхів і мигдалів казкових розмірів і торти, схожі на трітій (морські боги, водні чудовища) і на пекельні дивовижі. На вулицях, на кожному кроці, страгани з кокосовими, кедровими, грецькими горіхами, соняшниковими і гарбузовими зернятами, з горами малинових, рожевих, опалевих, білих медяників, а все те скоро розкупують, їдять і знову з'являється...

У Мадриді у мирних часах не лише в свята, але і в будні на вулицях повнісю людей. Треба привикнути до тих людських рід, до того стиску та криків, щоб не дауватися, не питатися „що сталося?“ Нічого не сталося... Просто на вулицях усі, що може, то не замкнений, кого не прикувала до ліжка недуга, не звязаний обов'язками.

Тяжко описати, до чого бувають подібні мадридські вулиці в різдвяні дні! Зається, наче до мільйонного населення прихилилися люди всіх близьких міст і сіл, злилися в довжезну процесію. У передвечірні години тяжко було протиснутися через цю юрбу людей і не один хоч не хоч відкладав до найближчого ранку орудку, яку повинен був негайно полагодити.

Ніч із 24. на 25. грудня у Мадриді, це залиті чорними масами вулиці, ясно освітлені, мерехтіння світляних реклям, лямпони, швиґаючі у повітрі хвості прожекторів, безладні пісні, крики, піскіт, регіт і дикі „дзям-бомба, дзям-бомба“, що лякають непри-

вичне вуха.

Та, як сказано, так Мадрид виглядав на Різдво, заки ще до влади прийшли комуністи.

Не маємо теж потреби якатис такого зіставлення у відношенні до москалів. Коли йшломо на боці безспірну вищість Києва Руриковичів над Суздальщиною Боголюбських, то порівняймо Україну Хмельницького з Московщиною Олексія Михайловича. Зробив це за свідка ще Павло Алєксєєв у XVII. в., а ми сьогодні з дива не можемо виїти, як могла ця грамотна й освічена, добре вихована, тонка, музикальна й чепурна Україна XVII. в. попасти в загребучі лапи цього фіно-татарського дикуну. Що він не залишився таким дикундом до сьогодні, що бодай зверху оглядівся й уподібнився до людини, цеж безсумнівно заслуга України, що дама Московщині не тільки білий хліб свого чорнозему, а й свою високу культуру. „Вікно в Європу“, що його пробирав Петро I, булоб немислим без культурного посіву вихованців кийво-могилянської академії, отсих Славинських і Ростовських, що йшли в Московщину з почуттям пізніших місіонарів, які запускалися в джунґлі невіри й забобонів. Чим була би музика „европеїзованої“ Московщини без Бортиянського, чим булоб московське різьбарство без Мартоса й Кізіловського, як довго ждало московське майлярство на визволення з пут „подлініка“ без Лосенка, Левицького

й Боровиковського? Всі оті мистці XVIII. в., українці не тільки з походження, але з культури, уможливили Московщині розвиток культури в XIX. в., на якого тлі зоріють такі українські величини, як Гоголь, Достоевський і Короленко в літературі, Чайковський у музиці, а Ге, Кременський та Ріпин у майлярстві. Мадяри загорнули в свій час тільки бже наше Закарпаття, але й воно встигло дати ім найбільшого майляра Мункача, що назвав себе так від рідного Мукачева, а поправді він був сином убогого столяра й звався Михайло Любий...

Нема сьогодні мови про те, щоб ми могли ревіндикувати всі сусідські „запозичення“ в фізичному, матеріальному розумінні. Алеж морального права до нашого „вольного чи невольного“ вкладу в чужинецькі культурні скарбниці ми не зречемося ніколи. Навпаки, підкреслювати його будемо скрізь і при кожній нагоді, бо ми мусимо самі себе й інших усвідомити, що наша перевага лягла не тільки в націй скількості, але й якості. Це нам дасть підставу для більшої як дотепер самоповаги, та врешті раз на все замкне дорогу до чужих берегів тим, що відчужували від рідних тільки тому, що їх глибоко почуття культурної нижчости. — („Новий Час“).

САМОБОРОНА ЖИДІВ

Кілька днів тому лондонські часописи принесли були вістку, що в одному маленькому містечку недалеко Женеви, в Швайцарії, мають зіхатися з цілого світу жидівські банкири, щоб створити величезну фінансову інституцію для боротьби з ворогами жидівства. Ця фінансова інституція малаб 2,500 мільйонів американських доларів і її завданням булоб поборювати при допомозі ріжних фінансових міжнародних махінацій ті краї, в яких процвітає антисемітизм. До тих країв у першій мірі належалаб Німеччина, а далі Польща, Румунія й інші.

Як усім добре відомо, економічне життя кожного народу не є зовсім відокремлене від решти світу. Один край продукує це, інший що інше. В одному краю, з огляду на клімат, ростуть одні рослини, в іншому інші. Один край має такі поклади мінералів, інший інші. Лиш деякі краї, до яких можна зачислити Америку, є в такому частковому положенні, що мають у себе майже всі основні продукти і в крайньому випадку моглиб обходитися без продуктів чужих країв. Інші краї є залежні від решти світу. Правда, Німеччина й Італія прямують до того, щоб при допомозі науки витворити штучні потрібні продукти, а навіть у великій мірі це їм удається; та всетаки повної самовистарчатальності вони ще не досягли і до того їм іще досить далеко.

З огляду на міжнародний товарообмін потрібний є також якийсь міжнародний середник товарообміну; дотепер ним було золото. Жиди, маючи у своїй контролі величезні запаси золота, стараються використати це в боротьбі зо своїми національними ворогами, підкажувати фінансові системи ворожих ім країв, переводити бойкоти їх продуктів, стягати їх валюту з золотого рівня і тим змушувати до інфляції; або змушувати втечу золота з даного краю й тим викликати дефляцію; наслідки дефляції є: брак грошей у краю, надмірний зріст вартости грошей, паралаж купецтва і продукції. При помочі тих фінансових махінацій можна витискати на даний край величезні впливи.

Та, як відомо, згадану на початку цукку, як тільки вона розійшлася, зараз покwapно заперечили такі самі жиди. В Лондоні заперечив її голова жидівських послів, Невіль Ляскі; в Америці категорично заперечив в імені жидівського комітету д-р Адлер; а крім того заперечили ко вістку жидівські провідники всіх інших країв. Вони зазначили, що можливо де і є такі „невідповідальні особи“ серед жидів, що хотілиб такого руху, але жидівський організований загаль враз зо своїми провідниками не бере в ньому участі і про те нічого не знає. Та вкупі з тими запереченнями лондонський часопис „Сондей Кронікел“ іще раз потвердив вістку про формування згаданого вище жидівської фінансової інституції.

Вирінає питання, чому жидівські провідники так по-

кwapно заперечили цю вістку і так виразно відгородилися від цього руху. Таж цей рух мав на цілі оборону жидів? І тому вони повинні мати бодай трошки симпатії для того руху, навіть колиб уважали його помилковим.

Річ у тому, що жиди у боротьбі зо своїми противниками не хочуть викладати на стіл карт. Вони не хочуть під своїм національним прапором творити сил для боротьби з ними. Бо це відразу відкрилоб їх сили. А ті сили, хоч і в жидівських руках, то фактично знаходяться в ріжних краях і творять невідирну частину чужих національних організмів. Наприклад, якийсь великий банкір, якийсь велика фабрика або склеп, чи часопис, хоч і є в руках жидів, то є зарозом також частиною чужого, чи то американського, французького, англійського, чи іншого організму. Коли жиди цей банк, фабрику, склеп, чи часопис виразно поставили до боротьби зо їх власні національні інтереси, то це викликалоб обурення в тім краю, в яким той банк, фабрика чи склеп знаходяться. Остаточно це озлобилоб даний нарід до тої міри, що він обмежив би права жидів; а не виключене, що позбавив би їх права завідувати тими інституціями.

Тому жиди є проти такої організованої під національним прапором боротьби з їхніми національними ворогами. Жиди, безперечно, шкодять своїм ворогам усюди з великою витревалістю і завзяттям. Але роблять вони це під плащиком якихсь інших ідей, інших інтересів. Роблять це під плащиком боротьби з „диктатурою“, „фашизмом“, „мілітаризмом“, чи в імені боротьби за „демократію“, за „релігійну свободу“, „расову рівність“ і т. п. Часто сплітають свій інтерес з інтересом даного краю, залаштуючи свій власний у тін. Про відомого англійського прем'єра Дізраеля, який був з походження жидом та який зробив Англії величезні корисні послуги, тепер самі англійські вчені говорять, що він „умів в геніальний спосіб повязати інтерес Англії з боротьбою супроти царської Росії, яка гнобила жидів“.

Не можна дотиснути за це на жидів, що вони шукають ріжних способів, щоб урятуватися як нація. Тільки треба від них учитися. І пам'ятати, що те, що є для жидів шкідливе, не мусить бути шкідливе для нас. І вороги жидів не мусять доконче бути і нашими ворогами. Будемо супроти жидів такими, якими вони є супроти нас.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ

КРАСВІ

ЛІТСБҀРГ, ПА.

Замісць святачних бажань на народні цілі.

Володимир і Марія Малевичі замісць святачних бажань складають на народні цілі \$10. Гроші переслано через Обед-

11-ТИЙ ВІДДІЛ О.Д.В.У. В НЬО ЙОРКУ

бажає

УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ ЯК РІВНОЖ
ПІДПРИЄМЦЯМ І ВСІМ ПРИХИЛЬНИКАМ
ВИЗВОЛЬНОГО БОРОТЬБИ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

— 1 —

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ЩІРІ ПОБАЖАННЯ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

— засилає —

ІЛЛЯ ГУЗАР,

Предсідник Тов. „Дністер”
і Головний Радний У. Н. Союзу.

3 НАГОДИ РІЗДВЯНИХ СВЯТ І НОВОГО РОКУ

щірі бажання і найкращого успіху всім знайомим,
приятелям і всім нашим людям пересилає

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ,

власитель одинокого українського похоронного
заведення в Філадельфії.

Норт Іст Конер Френклін і Бравн вулиці,
ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

ДР. ИОСИФ БІСАГА

ПЕРЕСИЛАЄ УСІМ СВОІМ ПАЦІЄНТАМ, ПРИЯТЕЛЯМ
І ЗНАЙОМИМ ЩІРІ ПОБАЖАННЯ

ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

JOSEPH BISANA, D. D. S.

133 EAST 58th ST., cor. Lexington Ave., NEW YORK, N. Y.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЯК РІЗДВО, ТО РІЗДВО.

Подає „Манчестер Гардіен”, що до редакції прийшов під Різдво недоплачений лист з Трансвалю, в південній Африці. Сподіваючися, що в ньому може бути щось вартісне, редакція збиралася за лист доплатити. Та цим разом доплатити не було треба, бо на пошті було написано поштовим урядом у Трансвалю:

„Почтова оплата на цій пошті не була оплачена висилаючим у належній сумі.

„За спеціальним рідвняним зарядженням почта зрікається стягання доплати.

„Просимо звернути увагу висилаючому на те, скільки виносить повна оплата за такий лист”.

Каже „Манчестер Гардіен”, що це справжній рідвняний настрій, та жалує, що такого рідвняного духа не проявляє англійський податковий уряд, коли по поганськи домагається недоплачених податків.

РІЗДВЯНИЙ ПОЕТ.

Додає „Гардіен”, що рідвняний настрій, який проявила почта в Трансвалю, зійшов надаремне: в листі саме була поезія, котра не надавалася до поміщення.

Та „Гардіен” ще не має причини нарікати: що мають сказати газети, що за недоплачені листи заплатили, а в них знайшли поезії, що до поміщення не надаються?

РІЗДВЯНА ПОГОДА.

Коли сказати само слово Різдво, то кожному з нас нагадуються певні, виразні образи. Ми носимо ці образи в своїй уяві, а зродилися вони з наших досвідів з багатьох Різдв, звичайно в нашій молодій віці.

Як уявляємо ми Різдво собі? Певно на глі зими, зі снігом, морозом.

Як почувается чоловік, що привик до Різдва з зимою, коли йому приходить жити в

краю, де снігу в Різдво звичайно нема? Хіба потішитися тим, що люди в Аргентині мають іще більше несприятливе Різдво, бо там на Різдво припадають жнива.

АМЕРИКАНСЬКЕ РІЗДВО.

Різдво в Україні це свято родини. В Америці Різдво це свято особи. В Україні всякі радости, приємності, забави в Різдво справляє родина разом. В Америці найважливішою справою в Різдво є подарунки, а всі подарунки йдуть кожній особі окремо.

Через те в Америці головною трудністю для кожного перед Різдвом являється питання: кому і які дарунки робити? В Ріднім Краю такої „індивідуалізації” мало: хіба що колядники заколядують одну коляду господареві, іншу господарині, а інші дітям, або дадуть іншу вішівку кожній людині в родині.

НАЙПОПУЛЯРНІШИЙ СВЯТИЙ.

Через те й св. Миколай набрав тут спеціального значіння. Він обняв заряд над трудною справою: подати кожному, жадному подарунків, такі дарунки, яких він бажає.

Промовляє він до всіх дітей. Не лише християнських, але й нехристиянських. Це мабуть одинокий святий, якого признають усі, де лише про нього чували. І признання його добилося діти.

ЧИ СВЯТИЙ МАЄ КУПЧИТИ?

В Америці його сильно скорціювали: кожна крамниця старалася мати свого „Санта Класа”, щоб заманювати дітей до свого бізнесу.

Виходять з того різні клопоти. Пише до одного журналу одна канадійка, що її синок вернувся з закупна з матірню сумний. Мати здивувалась цим, немало, бож вона привела синка до св. Миколи й цей мав з дитиною довшу розмову. „Чогож ти сумуєш?” — питалася мати.

„Бо на другий рік не буде св. Миколи”, відповідає синок. „Не буде? А чомуж не мав

би бути?” — дивується ще більше мати.

„Він виглядав так зле, що він до другого Різдва не потягне”, каже хлопчина.

І мати пригадала собі, що „Санта Клас”, котрого вони бачили в крамниці, справді виглядав дуже опущений.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ

бажає

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

— 1 —

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

AMERICAN-UKRAINIAN BUILDING & LOAN
ASSOCIATION

OF NEWARK, N. J.

37 MORTON STREET,

МАЙНО

3 СЕРІЙ ВЖЕ ВИПЛАЧЕНО В СУМІ

NEWARK, N. J.

\$516,572.90

\$237,000.00

УРЯДНИКИ:

МИХАЙЛО ШУМЕПКО, предсідник

ІВАН НАСТЮК, заст. предсідника

ІВАН ЛИСАК, касієр

ВОЛОДИМИР СИДОРОВИЧ, секр.

ДИРЕКТОРИ:

Мирон Литвин, Павло Романишин,
Григорій Горішний, Антін Сурма,
Петро Цап, Семеон Присяжний,
Володимир Гіба, Іван Гинда, Іван
Штогрин, Михайло Байовський,
Іван Бакун, Теодозій Касків.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

— бажає —

ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ

GALICIAN BAZAR

Telephone: DRY DOCK 4-1752 103 AVE. A, NEW YORK, N. Y.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажає

ВСІМ СВОІМ ДЕПОЗИТОРАМ, УДІЛОВЦЯМ І ДОВЖНИКАМ

THE UKRAINIAN SAVINGS CO.,

2190 PROFESSOR STREET,

CLEVELAND, OHIO

ВСІ ОЩАДНОСТІ, ДЕПОНОВАНІ В НАШІЙ ІНСТИТУЦІ,
Є АСЕКУРОВАНІ ДО ВИСОТИ \$5,000 ДЛЯ КОЖНОГО
ДЕПОЗИТОРА.

УКРАЇНСЬКЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО „ДНІСТЕР”

У НЬО ЙОРКУ, ВІДДІЛ 361 У. Н. СОЮЗУ

— бажає —

ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ

— 1 —

ВСІМ СВОІМ ЧЛЕНАМ ТА ІХ РОДИНАМ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВІДДІЛОВИЙ УРЯД ТОВ. „ДНІСТЕР”.

ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ

ВСІМ КЛІЄНТАМ

бажає

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ГОЛОВНИЙ ЛІКАР У. Н. СОЮЗУ І ЗАПОМОГОВОГО
ТОВАРИСТВА ДНІСТЕР, ВІДДІЛУ 361 У. Н. СОЮЗУ

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

321 EAST 18TH STREET,

NEW YORK CITY

TEL. GRAMERCY 5-2410

YOUR SAVINGS ACCOUNT Is ALWAYS WORKING

Як ви зложите свої гроші на щадничий рахунок у HUDSON COUNTY NATIONAL BANK, то їх ніколи не буде викидати з роботи. Крім цього, що вони будуть у безпечному місці, де вони не можуть бути страчені ні вкрадені, вони все працюють, заробляючи для вас відсотки.

Кількадесят літ тому, коли ошадні українців вперше поселилися в Джерзі Сіті й Байоні, багато з них відкрили собі щадничі рахунки в цьому банку. Нині ми маємо між тисячами наших щадничих депозиторів сотки людей українського роду.

Запрошуємо вас відкрити щадниче conto в одній з наших шістьох догідно положених філій, котрих спис поданий унизу

HUDSON COUNTY NATIONAL BANK

JERSEY CITY

Jackson and Wilkinson Avenues
Pavonia Avenue and Grove Street

Montgomery and Washington Streets
Central Avenue near Bowers Street

Journal Square

BAYONNE... Broadway and Twenty-Third Street

MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM and FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

ПОЗІР! НЮАРКІ ОКОЛИЦІ! ПОЗІР! ЗАХОДАМИ 3-ТОЇ СОТНІ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧИ

ВІДЧИТ І ПРИСЯГА З. СОТНІ ЧОР. СІЧИ

ЧЕРГОВИЙ ВІДЧИТ НА ТЕМУ: „СВІТОВІ ПОДІЇ А УКРАЇНА“

буде вголошений

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 9-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1938 РОКУ

В СІНОВІЙ САЛІ, 229 SPRINGFIELD AVE., NEWARK, N. J.

Прелегентом буде ГЕНЕРАЛ ВОЛОДИМИР СІКЕВИЧ.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 6:30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ ДЛЯ ВСІХ.

Усім, що люблять слухати доброго відчиту, радимо прийти вислухати цим разом. Генерал В. Сікевич є високо освітленою людиною і добрим бесідником. Кожний, що був присутнім на попередніх відчитих, де прелегентом був ген. В. Сікевич, виходив дуже вдово-леним. Тому і Ви прийдіть на цей відчит, а напевно будете вдоволені. По відчиті ін-спектор Чорноморських Січей ген. В. Сікевич переведе присягу урядникам 3-тої Сотні Чор. Січі в Нюарку.

Команда З. Сотні Чорноморської Січі.

ОХ, СПІВАЙТЕ МЕНІ!

Ох, співайте мені тут на чужині
Про край чудовий свій рідний,
Про ті степи, розлогі лани,
Про Дніпро, що слави гідний.

Ох, співайте мені тих славних пісень
Про давні часи бували,
Про наших предків, славних козаків,
Як в бою за волю вмирали.

Ох, співайте мені тих могутніх пісень
Про наших славних героїв,
Що за рідний край, за волю його
З піснями шли до боїв.

Ох, співайте мені тих любих пісень
Про рідні села дрібнучі,
Про тую весну, цвітучі сади,
Про солодкий співучий.

Ох, співайте мені тих вісних пісень,
Хай пісня радість віщує,
Нехай пісні чар той, святий нектар,
Збоду думу лікує.

Ох, співайте мені, подруги мої
Про краще наше майбутнє:
Що прийде той час, що зведе нас
Воскресне слава могутня.
Катерина Маланчукова.

**З НАГОДИ РІЗДВЯНИХ СВЯТ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ**

засилає

НАЙЩИРІШІ ЖЕЛАННЯ

ВСІМ ВІДДІЛАМ, ЧЛЕНИЦЯМ І ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ
ЖІНОЦТВУ АМЕРИКИ, ЯК РІВНОЖ ВСЬОМУ ЖІНОЦТВУ НА
ВСІХ ЗЕМЛЯХ УКРАЇНИ.

ГОЛОВНА УПРАВА С.У.А.

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА О.Д.В.У.

ЧЛЕНАМ О.Д.В.У. І ВСІМ ПРИХИЛЬНИКАМ УКРАЇНСЬКОГО

НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО РУХУ

бажання

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

М. МУРАВСЬКИЙ

ВЛАСНИК ГРОСЕРНІ

32 ST. MARK'S PL.,

NEW YORK, N. Y.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

— 1 —

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

— 1 —

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

КОМАНДА 3-ТОЇ СОТНІ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧИ

В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ
І ВСІМ СВОІМ ПОКУПЦЯМ, МІСЦЕВИМ
І ПОЗАМІСЦЕВИМ, БАЖАЄ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

МИХАІЛ БАСАРАБ

УКРАЇНСЬКИЙ ЦВІТАР

Tel.: BIGELOW 3-5248 586 SPRINGFIELD AVE., NEWARK, N. J.

ВСІМ СВОІМ ПОКУПЦЯМ І
ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ

БАЖАЄ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВАСИЛЬ ФЕЙЛО

УКРАЇНСЬКИЙ БУЧЕР

Phone: ESSEX 3-2658 377 SO. 21st ST., IRVINGTON, N. J.

ДОКАЗ.

Ми переконались на своє вдоволення, що най-частішою причиною, чому нас визнають до себе родинні, з якими ми ще ніколи не мали ніяких знань, це те, що ті родинні, яким ми давали свої услуги колинебудь передше, нас тим новим родинам добре зарекомендували.

Це є для нас джерелом вдоволення, бо воно до-казує, що ті люди, котрі приходили до нас за якоюсь услугою, сталися нашими приятелями.

**STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS**

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne

Phone:

Bergen 4-5989

Phone:

Bayonne 3-0540

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ТЕРІОЛ, ПА. Річні збори відділу 193 відбудуться в неділю, дня 9-го січня 1938 р., в годині 2-її по-пудні, в домі Укр. Роб. Громади. Буде вибір уряду й інші важкі спра-ви до поладження. — Т. Трач, секр.

ВІНДЗОР, ОНТ. КАНАДА. Тов. ім. Юліана Головинського, від 341, по-відомляє всіх своїх членів, що мі-сячні збори відбудуться у вівторок, 11-го січня 1938, в салі Українського Національного Об'єднання при Те-камсі і Галі. Початок у год. 7:30 вечором. — П. Дудя, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Ми-хайла, від 213, повідомляє всіх сво-їх членів, що річні збори відбу-дуться у вівторок, 11. січня 1938, в год. 7-її вечором, в галі У. Н. Дому, 33-35 Вест 19-та вул. Кожний член обов'язково має прийти на ці збори, бо є важкі справи до пола-дження. Буде вибір нового уряду на 1938 рік. — Андрій Біринч, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Ніколая, від 4, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що місячні збори і разом річні відбу-дуться у вівторок, 11. січня, в го-дині 7-її вечором, під ч. 264 Ва-релі, уліця. Просимо всіх членів при-бути на означений час. Буде спра-вляння уряду і контрольний ко-мітет за минулий рік і вибір уряду на 1938 рік. Просимо довгочасних членів приїхати до нас за минулий рік. Невипищений член на ці збори при-падає під кару 50 ц. а урядник 1 дол. — Н. Пупчик, предс.; В. Чер-пака, кас.; В. Галина, секр.

Добрий приятель.
Знаєш, мені якось так нині тяжко на серці, що хіба вплюс на смерть!
— Коли так, то я, як твій щирий приятель, хо-чу вмерти разом з тобою!

НА ПРОДАЖ РЕСТОРАН, малий дуже гарно урядже-ний, в українсько-польській ділянці. Продається через слабе здоров'я власника, майже за безцінь. Голо-ситесь! — 5-7

CRYSTAL RESTAURANT,

122 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

ДР. ОМЕЛЯН ГАРАСИМ

ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

853 N. 5th St. Phila., Pa.

• ОФІСОВІ ГОДИНИ:

9-11 раню, 2-4 пополудні і

6-8:30 вечором. В неділю

за попереднім умовленням.

Телефон: LOM. 7981.

Телефон: LOM. 7981.

Телефон: LOM. 7981.

Телефон: LOM. 7981.

Телефон: LOM. 7981.

Телефон: LOM. 7981.

Телефон: LOM. 7981.

Телефон: LOM. 7981.

Телефон: LOM. 7981.

Телефон: LOM. 7981.

Телефон: LOM. 7981.

Телефон: LOM. 7981.

Телефон: LOM. 7981.

Телефон: LOM. 7981.

**ПОДРОЖ ДО
СТАРОГО КРАЮ**

НОВИМИ МОТОРОВАМИ

ПІДСУДСКИ І БАТОРИ

НАБЛИЖИТИ ВІДПЛИВИ З НЮ

ІОРКУ: 19. СІЧНЯ, 17. ЛЮТОГО

І 17. БЕРЕЗНЯ.

Лише туристична і третя класа.

Голоситесь до місцевих агентів

або до:

GOYNA-AMERICA LINE

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

Телефон: BIGELOW 3-5248

16 ЯРДІВ ГАРНИХ

ОСТАТКІВ ЗА \$1.95

Велика фабрика дамського одягу

має багато гарних останків, що ли-

шилися з великих кусків. Вона дає

їх тепер на випродаж по знижених

цінах. Кожний кусок має привабли-

вий вигляд. Як покупець не вдово-

лений, то фабрика поверне гроші. За-

мовлення слати до: Fashion Shoppe,

121 West Blaine St., McAdoo, Pa.

На всіх імпресах і вечірках

„Радиова Оркестра“

М. А. СЕРБЕНСЬКОГО

Обслужить і найвигадливіших

169 AVE. A., NEW YORK CITY.

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

Телефон: ALgonquin 4-4952

DR. MORRIS SMITH

повідомляє, що переїздить свою пра-

ктику під число

240 EAST 22nd STREET

NEW YORK CITY

(Близько 2nd Avenue).

Урядові години: від 12-ї до 1-ї попл.

8-30-ї вечір.

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679

Телефон: STayvesant 9-1679